

2^e nieuwsbrief: Gezamenlijke aanpak natuurbrandbeheersing Utrechtse Heuvelrug

Juli 2024

Via deze 2e versie nieuwsbrief houden we u graag op de hoogte van de stand van zaken van de verschillende trajecten binnen de gezamenlijke aanpak natuurbrandbeheersing in de provincie Utrecht. Binnen deze aanpak werken sinds begin 2024 de provincie, negen gemeenten op de Utrechtse Heuvelrug, de Veiligheidsregio Utrecht (VRU), terreinbeherende organisaties en vertegenwoordigers van particuliere terreineigenaren samen met als doel het verlagen van de impact en het verminderen van het escalatierisico van een onbeheersbare natuurbrand. Sinds de 1e nieuwsbrief die in maart is verschenen is het nodige gebeurd!

Webinar gezamenlijke aanpak gemeenteraden

Op 22 mei jl. heeft een webinar over de aanpak natuurbrandbeheersing op de Utrechtse Heuvelrug plaatsgevonden. Dit webinar werd georganiseerd voor de 26 gemeenteraden in de provincie Utrecht, en specifiek voor raadsleden die zich bezighouden met het onderwerp. Er is uitgebreid stilgestaan bij alle verschillende projecten die binnen de aanpak worden uitgerold. Via deze link is het webinar terug te kijken: <https://youtu.be/HjLqBPJgXQo>

Informatiesessie gezamenlijke aanpak Statencommissie

Op 15 mei jl. is een informatiesessie gehouden voor de Statencommissie Ruimte, Groen, Water en Wonen van de Provincie Utrecht. Daarin is de urgentie van het dossier natuurbrandbeheersing toegelicht, besproken wat er al gedaan wordt door de VRU, toegelicht welke rol de provincie daarin pakt en hoe de gezamenlijke aanpak en regionale projecten eruit zien. Via deze link is het terug te kijken: [Statencommissie Ruimte, Groen, Water en Wonen 15 mei 2024 20:30:00, Stateninformatie Provincie Utrecht \(provincialestatenutrecht.nl\)](https://provincialestatenutrecht.nl)

Utrechts Particulier Grondgebied (UPG)

Op donderdagavond 30 mei jl. is er tijdens de ALV van het UPG door de VRU en provincie Utrecht een presentatie gegeven over de gezamenlijke aanpak, omdat er veel UPG-leden zijn met eigendommen op de Utrechtse Heuvelrug.

Landelijke aandacht

Op 13 juni is er vanuit het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een brief naar de Tweede Kamer gestuurd om hen te informeren over de beoogde versterking van natuurbrandbeheersing. Hierin wordt ook verwezen naar de Voorjaarsnota 2024, waarin de minister voor Natuur en Stikstof het voornemen heeft opgenomen om de komende jaren € 70 mln. beschikbaar te stellen om natuurbeheerders financieel te ondersteunen bij het nemen van preventieve maatregelen en provincies te ondersteunen bij het opstellen van natuurbrandbeheersingsprogramma's. Voor een link naar de kamerbrief zie: [Kamerbrief - 'Op weg naar een integrale aanpak van natuurbrandbeheersing' SO | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

- Zie ook het interview met de minister: [Als jong meisje beleefde minister al het gevaar: nu steekt ze extra geld en kennis in bestrijding natuurbranden | Binnenland | AD.nl](#)

Update trajecten binnen de gezamenlijke aanpak

Hoofdkompartimentering Utrechtse Heuvelrug

Het bureau Borgman Beheer Advies is bezig met de vegetatie analyse van de eerste schets van de hoofdkompartimentering o.b.v *remote sensing* (analyse van digitaal beeld- en kaartmateriaal). Mede op basis hiervan en de informatie die is opgehaald bij betrokken terreineigenaren en beheerders, is recent ook het veldwerk gestart. De klankbordgroep is inmiddels drie keer bij elkaar geweest.

Gebiedsgerichte aanpak van risicovolle locaties

In een eerder stadium zijn de 17 meest risicovolle locaties op de Utrechtse Heuvelrug geïdentificeerd. Dit zijn locaties met risicovolle objecten, waarbij er sprake is van een stapeling van risico's. Denk hierbij aan kwetsbare objecten in de natuur zoals zorginstellingen, recreatieterreinen, waarbij ook rekening gehouden wordt met natuurwaarde. Het is de bedoeling voor die gebieden, in samenwerking met de verschillende belanghebbenden, te onderzoeken welke maatregelen genomen kunnen worden om een eventueel escalatierisico en de impact van een eventuele natuurbrand zo klein mogelijk te houden.

In het eerste half jaar van 2024 is er gestart met het uitvoeren van de aanpak in drie pilot gebieden:

- Overberg, gemeente Utrechtse Heuvelrug: een gebied met veel recreatieondernemingen.
- Soesterberg-Zuid (Kamp van Zeist), gemeenten Soest en Zeist: een gebied met een justitieel complex en een tijdelijk asielzoekerscentrum; een deel van het gebied wordt na sloop van gebouwen ingericht voor natuur.
- Berg en Bosch, gemeente de Bilt: een bosrijke omgeving met bebouwing en zorginstellingen waar minder zelfredzame mensen verblijven.

Binnen de aanpak wordt samengewerkt tussen de desbetreffende gemeenten, de VRU, het bureau Borgman Beheer Advies (vegetatie analyse) en stakeholders in het gebied. Naast online kennismakingssessies, zijn er de afgelopen periode ook integrale schouws uitgevoerd waarbij deze partijen gezamenlijk de risicovolle locaties hebben bezocht. Tijdens deze bezoeken is onder andere gekeken naar de aspecten vegetatie, gebruikersfunctie, (directe) omgeving en ontsluiting. Hierbij kan gedacht worden aan de brandbaarheid van vegetatie en de interactie tussen een natuurbrand (rook/vuur) en ontruimen, als ook eventueel evacueren, en daarbij de mogelijke impact van verschillende doelgroepen.

Aankomende tijd wordt op basis van de opgedane bevindingen gewerkt aan een integrale risicoanalyse waarin de verschillende aspecten worden meegenomen. Uiteindelijk worden op basis van deze risicoanalyse *adviesmaatregelen* voorgesteld om de mogelijke impact te verlagen, en/of het escalatierisico van een onbeheersbare natuurbrand te verminderen. De oplevering van de analyses en adviesmaatregelen worden in het derde kwartaal verwacht.

Vergroten maatschappelijke veerkracht

In maart 2024 heeft de VRU een publiekscampagne over natuurbrand gelanceerd in negen gemeenten op de Utrechtse Heuvelrug (Amersfoort, Baarn, De Bilt, Leusden, Rhenen, Soest, Utrechtse Heuvelrug, Woudenberg, Zeist). De campagne bestaat uit een poster, flyer (ook in Duits, Frans en Engels), animatie, video's en sociale media-advertenties. De campagne wijst inwoners en bezoekers van natuurgebieden in deze gemeenten op het voorkomen van natuurbranden en het handelingsperspectief tijdens een natuurbrand. Diverse gemeenten hebben onder andere al gebruik gemaakt van de sociale media-advertenties, posters verwerkt in borden langs de weg, als ook posters en flyers verspreidt onder recreatieondernemers.

De poster en de flyer zijn beschikbaar op www.vru.nl/natuurbrand en voor gemeenten is er tevens een Toolkit Natuurbrand met uitgebreidere middelen beschikbaar op www.crisisutrecht.nl.

De communicatiecollega's van de VRU, de terreinbeherende organisaties en gemeenten hebben regelmatig overleg over hoe ze de campagne verder kunnen brengen. Zo hebben gemeenten de behoefte uitgesproken om bij de entrees van de natuurgebieden informatieborden te plaatsen waarop bezoekers het actuele natuurbrandrisico kunnen zien, als ook handelingsperspectief wordt geboden hoe zij een natuurbrand kunnen voorkomen en wat te doen tijdens een natuurbrand. Aankomende tijd wordt in afstemming met diverse stakeholders verkend hoe aan deze behoefte invulling gegeven kan worden.

Tot slot is er eind februari 2024 een publieksmeting onder inwoners van de negen gemeenten op de Utrechtse Heuvelrug uitgevoerd. Het doel van de meting is het achterhalen van het risicobewustzijn, de kennis en het gedrag omtrent natuurbrand. Uit de meting blijkt dat:

- De risicoperceptie zich niet verhoudt tot de informatiebehoefte. Inwoners maken zich soms wel zorgen over natuurbrand, vooral in droge en warme periodes. Echter, men gaat vervolgens niet op zoek naar informatie over hoe natuurbranden te voorkomen of wat men moet doen tijdens een natuurbrand.
- De kennis van natuurbrand niet optimaal is. Zowel voor wat betreft het voorkomen van natuurbrand, als wat te doen tijdens.

In het najaar laat de VRU opnieuw een meting uitvoeren. Zo kan worden bepaald of bovengenoemde publiekscampagne effect heeft en wat er eventueel bijgesteld dient te worden.

Verkenning: schuilen & natuurbrand

In samenwerking met het onderzoeksinstituut TNO en de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) is door de VRU een verkenning gestart of er een schuilmnorm ontwikkeld kan worden voor zorginstellingen die zorgen voor verminderd zelfredzame patiënten/cliënten. Het gaat dan over het scenario van een naderende natuurbrand waarbij rook en (vlieg)vuur de instellingen bedreigen, en waarbij evacueren niet meer (volledig) mogelijk is en dus schuilen de enige optie is. TNO zal documentatie en ervaring verzamelen uit het buitenland waar men meer ervaring heeft op het gebied van natuurbrand.

Vragen of meer informatie

Binnen de provincie Utrecht: 5.1.2.e